KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 24.4.2007
KOM(2007) 210 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE RADE A EURÓPSKEMU PARLAMENTU

o implementácii smernice Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES z 25. mája 1999 o určitých aspektoch predaja spotrebného tovaru a záruk na spotrebný tovar vrátane analýzy prípadu zavedenia priameho ručenia výrobcu

ÚVOD

Časť I tohto oznámenia je správa o implementácii smernice Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES z 25. mája 1999 o určitých aspektoch predaja spotrebného tovaru a záruk na spotrebný tovar.

V časti II sa preskúmava prípad zavedenia priameho ručenia výrobcu do právnych predpisov EÚ.

OBSAH

ÚVOD 2
Časť I – Správa o implementácii 4
1. Úvod 4
2. Rozsah uplatňovania a definície – Článok 1 4
3. Súlad so zmluvou – Článok 2 5
4. Práva spotrebiteľa – Článok 3 6
5. Právo na odškodnenie – Článok 4 8
6. Lehoty – Článok 5 ods. 1 8
7. povinnosť informovať – Článok 5 ods. 2 9
8. Dôkazné bremeno – Článok 5 ods. 3 9
9. Záruky pre spotrebiteľa – Článok 6 9
10. Záväzný charakter ustanovení – Článok 7 ods. 1 a 2 10
11. Použitý tovar – Článok 7 ods. 1 10
12. Závery 10
Časť II Priame ručenie výrobcu 10
13. Platné vnútroštátne regulačné predpisy 10
14. Možný dosah 11
15. Závery 12

PRÍLOHA I 13

PRÍLOHA II 16

ČASŤ I – SPRÁVA O IMPLEMENTÁCII

1. ÚVOD

Všetky členské štáty transponovali do svojich vnútroštátnych právnych predpisov smernicu Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES z 25. mája 1999 o určitých aspektoch predaja spotrebného tovaru a záruk na spotrebný tovar[1] (ďalej len „smernica“) (pozri prílohu I). V tomto dokumente (ďalej len „správa“) Komisia podáva správu o implementácii smernice a preskúmava prípad zavedenia priameho ručenia výrobcu, ako sa stanovuje v článku 12.

V správe nie je zahrnuté preskúmanie transpozície uvedenej smernice do vnútroštátnych právnych predpisov Bulharska a Rumunska. V prílohe I sú však zahrnuté transpozičné opatrenia, ktoré členské štáty oznámili v súlade so Zmluvou o pristúpení[2].

V správe sa takisto preskúmava využitie možnosti zavedenia lehôt zo strany členských štátov, v rámci ktorých spotrebiteľ, ktorý zistí akúkoľvek vadu, musí informovať predávajúceho, ako sa vyžaduje v článku 5 ods.2. Komisia takisto uverejnila zelenú knihu o revízii spotrebiteľského acquis (ďalej len „zelená kniha“)[3]. Komisia v nej predkladá niekoľko prierezových otázok na verejnú konzultáciu. Medzi nimi sú aj otázky súvisiace s medzerami a regulačnými nedostatkami, ktoré Komisia identifikovala počas revízie spotrebiteľského acquis[4], ako aj otázky, ktoré sa vynorili v súvislosti s uvedenou smernicou. Komisia vyzýva všetky zúčastnené strany, aby sa vyjadrili.

Pri posudzovaní transpozície uvedenej smernice do vnútroštátnych právnych predpisov Komisia často využívala preklady. Niektoré problémy, ktoré sú v tejto správe identifikované, môžu vychádzať z prekladov.

2. ROZSAH UPLATŇOVANIA A DEFINÍCIE – ČLÁNOK 1

Definícia *„spotrebiteľa“ a „predávajúceho“* je stanovená nielen v tejto smernici, ale aj v iných aktoch Spoločenstva v oblasti ochrany spotrebiteľa. Problémom vzniknutým v dôsledku týchto nejednotných definícií sa venuje aj zelená kniha.

Definícia *„výrobcu“* v článku 1 ods.2 písm. d) neviedla k vzniku osobitných problémov. Väčšina členských štátov vo svojej jazykovej verzii vo všeobecnosti zachovala vernosť znenia uvedenej smernice. Právne predpisy Českej republiky a Poľska však vyžadujú objasnenie. Dánsko, Grécko a Švédsko Komisii neposkytli transpozíciu definícií. V Lotyšsku sa definícia rozšírila na osoby, ktoré tovar na predaj opravujú.

Rozsah uplatňovania tejto smernice je určený definíciou *„spotrebného tovaru“* v článku 1 ods. 2 písm. b). V tom istom článku sa stanovujú výnimky pre tovar predaný formou exekúcie alebo iným spôsobom na základe zákonnej moci, pre vodu a plyn, keď sa predávajú v obmedzenom objeme alebo určitom množstve a pre elektrickú energiu. Členské štáty transponovali túto definíciu rôznymi spôsobmi. Mnohé členské štáty sa pridržali uvedenej

---

1 Ú. v. ES L 171, 7.7.1999, s. 12.
2 Ú. v. EÚ L 157, 21.6.2005, s. 11.
3 KOM(2006) 744 konečné znenie.
4 V prílohe II sa uvádza zoznam smerníc, ktoré sú predmetom revízie.

smernice, zatiaľ čo iné nevyužili túto výnimku a uplatňujú príslušné právne predpisy na všetok hnuteľný tovar. Okrem toho v Rakúsku a Portugalsku sa príslušné právne predpisy uplatňujú aj na spotrebný predaj nehnuteľného majetku. Grécko a Slovinsko transpozície tejto definície neposkytli.

V článku 1 ods. 4 sa rozsah uplatňovania uvedenej smernice rozširuje na zmluvy na dodávky spotrebného tovaru, ktorý sa má zhotoviť alebo vyrobiť. Toto ustanovenie sa vo väčšine členských štátov transponovalo správne. V prípade Grécka a Českej republiky však transpozícia nezodpovedá článku 1 ods. 4 a vyžaduje si objasnenie. Maďarsko a Litva netransponovali uvedené rozšírenie. Pojem spotrebiteľská zmluva však možno v zmysle ich vnútroštátnych právnych predpisov interpretovať ako tovar, ktorý sa má zhotoviť alebo vyrobiť. Lotyšská a slovinská transpozícia sa uplatňuje na služby, následkom čoho priama transpozícia tohto článku nie je potrebná. Zdá sa, že estónska transpozícia článku 1 ods. 4 je pri stanovení podmienok v právnych predpisoch týkajúcich sa tovaru, ktorý sa má zhotoviť, užšia ako sa uvádza v tejto smernici.

V zmysle článku 1 ods. 3 môžu členské štáty ustanoviť, že definícia spotrebného tovaru sa nebude týkať *„použitého tovaru, ktorý sa predáva na verejných aukciách, ktorých sa môžu spotrebitelia osobne zúčastniť“*. Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Maďarsko a Spojené kráľovstvo túto možnosť využili. Španielsko zaviedlo obmedzenejšie vylúčenie, ktoré sa vzťahuje len na „administratívne aukcie“. Dánsko, Taliansko a Švédsko túto možnosť nevyužili a namiesto toho obmedzili ručenie predávajúceho na tovar predávaný na verejných aukciách.

Česká republika, Dánsko, Francúzsko, Grécko, Maďarsko, Slovinsko, Španielsko a Švédsko neposkytli Komisii transpozíciu definície pojmu záruka v článku 1 ods. 2 písm. e). Uvedená definícia vo Fínsku, Lotyšsku a Poľsku sa zdá byť nedostatočná a potrebuje objasnenie. Nemecko a Portugalsko rozšírili túto definíciu na ďalšie záruky ponúkané spotrebiteľom.

3. SÚLAD SO ZMLUVOU – ČLÁNOK 2

V článku 2 sa aproximujú vnútroštátne právne predpisy týkajúce sa nesúladu tovaru so zmluvou. Predávajúci musí spotrebiteľovi dodať tovar, ktorý je v súlade s kúpnou zmluvou (článok 2 ods. 1). V článku 2 ods. 2 sa stanovuje predpoklad súladu tovaru so zmluvou v prípade, že tovar spĺňa požiadavky uvedené v bodoch a) – d). Na základe kontroly transpozície sa zistilo, že vo všeobecnosti vzniklo pri tomto článku niekoľko problémov. Boli zaznamenané určité rozdiely medzi uvedenou smernicou a vnútroštátnymi právnymi predpismi, do ktorých bola transponovaná. Grécko, Lotyšsko, Malta, Holandsko, Portugalsko, Slovinsko a Spojené kráľovstvo upravili tieto požiadavky negatívnym spôsobom (t. j. predpokladá sa, že ak tovar nespĺňa určité normy, nie je v súlade so zmluvou). Iné členské štáty nesformulovali svoje vnútroštátne predpisy ako predpoklady (napr. Rakúsko). V oboch prípadoch je uvedená smernica správne vyjadrená vo vnútroštátnych právnych predpisoch. Zdá sa, že v nemeckých právnych predpisoch sa kritéria súladu nepokladajú za súhrnné, ale sú zoradené podľa priorít, čo je potrebné objasniť. Slovenské predpisy si takisto vyžadujú objasnenie, keďže sa zdá, že sa v nich nepoužíva pojem tovaru v súlade so zmluvou.

Transpozícia článku 2 ods. 2 písm. a) – d) nespôsobila vážne problémy. Právne predpisy niektorých členských štátov si však vyžadujú ďalšie objasnenie. Slovinsko zaviedlo v súvislosti s predpokladom súladu obmedzenie v bode a) pre vzorky a modely a Česká republika vzorky a modely priamo neuvádza. V súvislosti s bodom 2 písm. b) je predávajúci

podľa talianskych, lotyšských, maltských, slovinských a švédskych právnych predpisov viazaný konkrétnym účelom, na ktorý je tovar vhodný, aj v prípade, že výslovne tento účel neprijal. Naopak, Nemecko, Holandsko a Španielsko ustanovujú, že do zmluvy je potrebné zahrnúť jasné prijatie osobitného účelu.

V prípade článku 2 ods. 2 písm. c) a d) nie sú právne predpisy dosť jasné vo viacerých členských štátoch a preto ich možno vysvetľovať spôsobom, ktorý nie je vždy konzistentný s touto smernicou. Pri holandskej transpozícii sa napríklad explicitne nestanovuje, že pri posúdení racionálnych očakávaní spotrebiteľa by sa mali zohľadniť vyhlásenia výrobcu alebo jeho zástupcu a v prípade Slovinska sa výrobcov zástupca nespomína. Niektoré členské štáty pridali dodatočné požiadavky týkajúce sa predpokladu, za akého je tovar v súlade so zmluvou, ako napr. Cyprus, ktorý žiada dostupnosť náhradných dielov, príslušenstva a technických odborníkov.

V článku 2 ods. 3 sa uvádzajú okolnosti, za ktorých môže byť predávajúci oslobodený od ručenia za nesúlad tovaru so zmluvou. Väčšina členských štátov transponovala túto časť správne. Niektoré členské štáty sa rozhodli toto ustanovenie upraviť (napr. Rakúsko a Grécko) spôsobom, ktorý je pre spotrebiteľov nemenej výhodný. Švédsko neoznámilo transpozíciu tohto článku.

Časový bod, kedy si spotrebiteľ musí uvedomiť nesúlad, aby za tovar ručil predávajúci, je v jednotlivých členských štátov odlišný od uvedenej smernice, a to na úkor spotrebiteľa. V rakúskych ani poľských právnych predpisoch sa tento moment vôbec neuvádza, čo môže viesť k nesprávnemu vysvetleniu v neprospech spotrebiteľa. V prípade Luxemburska sa spotrebiteľ nemôže sťažovať na vady, ktoré si uvedomoval, alebo si mal uvedomovať v čase dodania. V dôsledku uvedeného môže spotrebiteľ stratiť všetky práva vzhľadom na zjavné vady, ktoré si mal všimnúť, pokiaľ ihneď tovar neodmietne.

Väčšina členských štátov verne transponovala článok 2 ods. 4 o oslobodení predávajúceho od ručenia za verejné vyhlásenie. Mnohé členské štáty (napr. Česká republika, Grécko a Slovinsko) využili klauzulu o minimálnej harmonizácii a transponovali len niektoré kritériá týkajúce sa uvedeného oslobodenia, alebo netransponovali žiadne. V portugalských právnych predpisoch sa vyžaduje ďalšie objasnenie, keďže sa v nich prostredníctvom zmluvnej klauzuly zmluvným stranám umožňuje obmedziť zodpovednosť predávajúceho.

Transpozícia článku 2 ods. 5, v ktorom sa stanovuje, že nesprávna montáž a nedostatky v návode na montáž sú rovnocenné s nesúladom, neviedla k závažným problémom s jeho vysvetlením a vo väčšine členských štátov sa transponoval presne. Iné členské štáty (napr. Dánsko a Spojené kráľovstvo) transponovali toto ustanovenie nepriamo, preto sa vynára otázka, či sa uvedená smernica implementuje primerane. Litva a Slovinsko neoznámili svoje transpozičné opatrenia Komisii.

4. PRÁVA SPOTREBITEĽA – ČLÁNOK 3

V článku 3 sa ustanovujú určité práva spotrebiteľov voči predávajúcemu v prípade nesúladu tovaru („právna záruka“) zavedením zmluvného ručenia predávajúceho za každý nesúlad, ktorý existuje v čase dodania. V smernici sa neustanovuje definícia dodania, ani sa nevenuje pozornosť prechodu rizika. Všetky členské štáty takéto ručenie ustanovili. Niektoré členské štáty sa však vo svojich právnych predpisoch odchyľujú od uvedenej smernice, pokiaľ ide o časový bod, v ktorom sa posudzuje nesúlad. Napríklad podľa lotyšských právnych

predpisov musí byť tovar v súlade so zmluvou v okamihu „predaja“, zatiaľ čo v maďarských právnych predpisoch sa používa pojem „čas plnenia“. Je potrebné objasniť, či tieto pojmy zodpovedajú tomu, čo sa uvádza v smernici. Podľa fínskych právnych predpisov by sa súlad mal posudzovať v čase prenosu rizika, ktorý v niektorých prípadoch môže nastať pred doručením (t. j. ak kupujúci oddiali vyzdvihnutie tovaru alebo dodanie). Švédsko neoznámilo opatrenia týkajúce sa transpozície tohto ustanovenia. Otázka možnej definície dodania v rámci EÚ je predmetom riešenia v rámci zelenej knihy.

Článok 3 ods. 2 a 5 vo všeobecnosti nespôsobili závažné problémy. Väčšina členských štátov transponovala nápravu podľa uvedenej smernice verne. Niektoré členské štáty však využili klauzulu o minimálnej harmonizácii zaviedli varianty v prospech spotrebiteľov. V Grécku, Litve, Portugalsku a Slovinsku[5] si môžu spotrebitelia formu náhrady vybrať. V niektorých iných krajinách je výber spotrebiteľa obmedzenejší, no stále väčší ako sa ustanovuje v smernici (pozri ďalej v texte). Fínsko zaviedlo pre spotrebiteľa dodatočné práva: t. j. spotrebiteľ môže vykonať nápravu sám a za daný tovar pozastaviť platbu. Pozastavenie platby za tovar je možné aj podľa švédskych právnych predpisov. Naopak, v Litve sa v súvislosti s potravinovými výrobkami zjavne uvažuje len o dvoch formách nápravy.

Zdá sa, že v českých právnych predpisoch sa v prípade, že predávajúci neopravil alebo nenahradil tovar bez toho, aby spotrebiteľovi spôsobil závažné ťažkosti, spotrebiteľovi neposkytuje právo na zníženú cenu alebo vypovedanie zmluvy. Podľa slovenských právnych predpisov sa spotrebiteľom neposkytujú priame práva v prípade, ak predávajúci nevykoná nápravu v rámci primeranej doby.

Článok 3 ods. 3 sa vzťahuje na posúdenie, do akej miery je primerané, aby bol predávajúci povinný prijať konkrétnu formu nápravy, ktorú žiada spotrebiteľ. Táto časť spôsobila problémy pri interpretácii. Nie je jasné, či sa primeranosť vzťahuje len na rozhodnutie medzi „opravou“ a „náhradou“ alebo či pokrýva aj iné formy nápravy (t. j. zníženie ceny a vypovedanie zmluvy). Niektoré členské štáty sa rozhodli objasniť rozsah tohto posúdenia alebo zaviesť varianty. Napríklad v nemeckej transpozícii sa posúdenie vzťahuje len na „opravu“ a „náhradu“. Írsko a Spojené kráľovstvo výslovne uvádzajú, že zohľadniť možno všetky formy nápravy. Luxembursko sa Česká republika netransponovali tieto osobitné prvky posúdenia miery primeranosti podľa uvedenej smernice.

Posledný odstavec článku 3 ods. 3, v ktorom sa ustanovuje, že oprava alebo náhrada sa uskutoční v rámci primeranej doby a bez závažných ťažkostí pre spotrebiteľa, väčšina členských štátov transponovala presne. Slovinsko však ustanovilo širšiu ochranu stanovením špecifickej lehoty pre predávajúceho na splnenie požadovanej na nápravy (maximálne osem dní). V poľských a litovských právnych predpisoch sa neuvádzajú ťažkosti pre spotrebiteľa a je potrebné ich lepšie objasniť. Nemecko neoznámilo opatrenia zamerané na transpozíciu tohto ustanovenia.

Náprava sa má poskytnúť bezplatne a náklady spojené s poštovným, prácou a materiálom hradí predávajúci (článok 3 ods. 4). Túto požiadavku a sprievodnú definíciu pojmu „bezplatne“ transponovala väčšina členských štátov správne. Niektoré členské štáty sa však rozhodli netransponovať túto osobitnú definíciu a ustanovili len všeobecnú povinnosť poskytnúť nápravu bezplatne (napr. Česká republika a Švédsko). V nemeckých právnych

[5] V Slovinsku nie je možné zrušiť zmluvu, pokiaľ predávajúci nedostal aspoň racionálnu lehotu na to, aby ponukol nápravu.

predpisoch sa ustanovuje, že spotrebný tovar sa uvádza do súladu so zmluvou prostredníctvom dodania náhradného tovaru a predávajúci môže od spotrebiteľa žiadať náhradu za používanie pôvodne dodaného tovaru, ktorý bol chybný. Zdá sa, že tieto právne predpisy nie sú v súlade s uvedenou smernicou[6].

Podľa článku 3 ods.6 spotrebiteľ nemá nárok na zrušenie zmluvy v prípade málo významného nesúladu tovaru so zmluvou. Väčšina členských štátov transponovala toto obmedzenie. Len Česká republika, Estónsko, Portugalsko a Spojené kráľovstvo uplatnili klauzulu o minimálnej harmonizácii a rozhodli sa umožniť spotrebiteľovi zrušiť zmluvu aj v menej závažných prípadoch.

5. PRÁVO NA ODŠKODNENIE – ČLÁNOK 4

V článku 4 sa ustanovuje, že posledný predávajúci, ktorý je zodpovedný voči spotrebiteľovi za nesúlad, má právo uplatniť nárok na nápravu voči predchádzajúcemu predávajúcemu v zmluvnom reťazci alebo voči výrobcovi. Mnohé členské štáty toto ustanovenie transponovali verne; väčšina sa odvoláva na všeobecné zmluvné právne predpisy, pokiaľ ide o presné podmienky a požiadavky súvisiace s takýmto nárokom (napr. Rakúsko a Portugalsko), zatiaľ čo iné sa rozhodli tento nárok upraviť priamo v transpozičnom opatrení (napr. Maďarsko a Taliansko). Mnohé členské štáty sa však rozhodli oprieť len o všeobecné zmluvné princípy a toto ustanovenie netransponovali (napr. Dánsko a Spojené kráľovstvo). Obe tieto metódy transpozície sú dostatočné, pokiaľ sa nimi neobmedzujú práva posledného predávajúceho, ako sa stanovuje v uvedenej smernici. Slovinsko neoznámilo transpozičné opatrenia.

6. LEHOTY – ČLÁNOK 5 ODS. 1

Predávajúci zodpovedá podľa článku 3 v prípade, keď sa nesúlad prejaví do dvoch rokov od dodania tovaru (článok 5 ods. 1). Väčšina členských štátov transponovala toto ustanovenie presne. Iné členské štáty sa rozhodli oprieť o lehoty, ktoré sa vo všeobecnosti uplatňujú v ich zmluvných právnych predpisoch: Fínsko (tri roky od dodania), Írsko a Spojené kráľovstvo (šesť rokov od dodania). Holandsko transponovalo dvojročnú lehotu, ktorá začína plynúť od oznámenia vady. V českých právnych predpisoch je variant v závislosti od typu predávaného tovaru (spotrebný tovar – dva roky, potraviny – 3 týždne, tovar podliehajúci skaze – osem dní), čo je potrebné objasniť. Zdá sa, že v portugalských právnych predpisoch je úroveň ochrany nižšia ako je stanovené uvedenou smernicou, keďže sa v nich ustanovuje, že sťažnosť je potrebné podať do šiestich mesiacov od okamihu, keď spotrebiteľ oznámi vadu predávajúcemu.

Podľa odôvodnenia 18 zaviedlo niekoľko členských štátov (napr. Belgicko, Česká republika) osobitné predpisy o predĺžení lehoty, počas ktorej za tovar ručí predávajúci, zatiaľ čo sa snaží vadu odstrániť.

---

[6] Túto záležitosť rieši Európsky súdny dvor v prípade C-404/06 (neuzavretý).

7. POVINNOSŤ INFORMOVAŤ – ČLÁNOK 5 ODS. 2

Smernica umožňuje členským štátom ustanoviť, aby spotrebiteľ s cieľom uplatniť svoje práva musel informovať predávajúceho o nesúlade v určitej lehote (do dvoch mesiacov odo dňa, keď zistil takýto nesúlad – článok 5 ods. 2).

Všetky členské štáty oznámili svoje transpozičné opatrenia týkajúce sa tohto ustanovenia. Šestnásť členských štátov sa rozhodlo ustanoviť požiadavku na informovanie. Niektoré členské štáty túto požiadavku za určitých okolností neuplatňujú (napr. Dánsko, Fínsko – keď predávajúci nekonal v súlade s požiadavkou dobrej viery alebo konal v hrubej nedbanlivosti; Taliansko – keď predávajúci o vade vedel). V belgických právnych predpisoch sa ustanovuje variant, na základe ktorej môžu zmluvné strany vymedziť existenciu, dĺžku lehoty na informovanie (najmenej dva mesiace) a dôsledky v prípade jej nedodržania. V slovenských právnych predpisoch sa ustanovuje, že spotrebitelia sú povinní informovať o vade „bez zbytočného odkladu“, ktorý možno chápať ako lehotu kratšiu ako dva mesiace. Túto možnosť sa rozhodli nevyužiť tieto štáty: Rakúsko, Česká republika, Francúzsko, Nemecko, Grécko, Írsko, Lotyšsko, Luxembursko a Spojené kráľovstvo.

8. DÔKAZNÉ BREMENO – ČLÁNOK 5 ODS. 3

Akýkoľvek nesúlad, ktorý sa objaví do šiestich mesiacov od dodania tovaru, sa považuje za existujúci v čase dodania, pokiaľ tento predpoklad nie je nezlučiteľný s charakterom tovaru alebo charakterom nesúladu (článok 5 ods. 3). Väčšina členských štátov transponovala toto ustanovenie správne. Niektoré členské štáty uplatnili klauzulu o minimálnej harmonizácii a zaviedli varianty v prospech spotrebiteľov. Portugalsko rozšírilo dĺžku vyvrátiteľnej domnienky zo šiestich mesiacov na dva roky; v Luxembursku, Poľsku a Slovinsku sa táto domnienka vzťahuje na situácie nezlučiteľnosti s charakterom tovaru alebo charakterom nesúladu. Litva neoznámila transpozičné opatrenia v súvislosti s týmto ustanovením.

9. ZÁRUKY PRE SPOTREBITEĽA – ČLÁNOK 6

Okrem štandardných práv a povinností vyplývajúcich z právnej záruky môže predávajúci alebo výrobca ponúknuť spotrebiteľom na báze dobrovoľnosti obchodnú záruku. Takáto obchodná záruka spĺňa základné normy stanovené v článku 6. Musí byť právne záväzná (článok 6 ods. 1) a musí spotrebiteľom poskytovať určité informácie (článok 6 ods.2). Na žiadosť spotrebiteľa sa záruka musí vyhotoviť v písomnej forme alebo na inom stálom nosiči. Spotrebiteľ sa na obchodnú záruku môže spoľahnúť aj v prípade, že nie je v súlade s predpismi uvedenej smernice.

Tieto ustanovenia sa vo všeobecnosti transponovali presne, alebo veľmi podobne vo všetkých členských štátoch. Niektoré členské štáty sa rozhodli doplniť predpisy smernice v prospech spotrebiteľa. Napríklad Malta ustanovila ďalšie dôležité prepisy o obchodných zárukách a Estónsko ustanovilo štandardné pravidlá o obsahu tejto záruky. Maďarsko a Slovinsko naďalej uplatňujú povinné záruky a predpisy o obchodných zárukách transponovali len čiastočne. Nie je jasné, či sú tieto predpisy v súlade s uvedenou smernicou. Transpozícia v Českej republike sa zdá byť čiastočná a nedostatočná. Litva neoznámila opatrenia týkajúce sa transpozície článku 6.

Článkom 6 ods. 4 sa členským štátom povoľuje žiadať, aby záruka bola poskytnutá v príslušnom jazyku. Túto možnosť využili Cyprus, Dánsko, Estónsko, Grécko, Maďarsko (pri povinných zárukách), Taliansko, Luxembursko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Slovinsko, Španielsko a Spojené kráľovstvo. Belgicko uplatňuje právne predpisy, podľa ktorých sa musí používať jazyk regiónu, v ktorom je tovar uvedený na trh.

10. ZÁVÄZNÝ CHARAKTER USTANOVENÍ – ČLÁNOK 7 ODS. 1 A 2

Podľa článku 7 ods. 1 všetky zmluvné podmienky, ktoré vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa predtým, ako bol predávajúci na nesúlad upozornený, nebudú pre spotrebiteľa záväzné. Toto ustanovenie sa vo väčšine členských štátov transponovalo verne. Lotyšsko neoznámilo transpozičné opatrenia.

Okrem toho podľa článku 7 ods. 2 nesmie rozhodnutie pre uplatňovanie právnych predpisov nečlenského štátu spotrebiteľov zbaviť ochrany, ktorú im poskytuje táto smernica. Toto ustanovenie sa transponovalo vo väčšine členských štátov. Niektoré členské štáty zaviedli varianty týkajúce sa definície „úzkej spojitosti“ zmluvy s územím EÚ. Napríklad Francúzsko a Nemecko prevzali faktory z článku 5 Rímskeho dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky. V holandských právnych predpisoch sa uvádza bežné bydlisko ako faktor spojitosti. Česká republika, Lotyšsko a Slovinsko neoznámili transpozičné opatrenia.

11. POUŽITÝ TOVAR – ČLÁNOK 7 ODS. 1

V druhej vete článku 7 ods. 1 sa členským štátom povoľuje, aby v prípade použitého tovaru predávajúci a spotrebiteľ odsúhlasili dohody s kratšou lehotou zodpovednosti predávajúceho (takáto lehota však nesmie byť kratšia ako jeden rok). Táto regulačná možnosť sa uplatňuje v Rakúsku, Belgicku, v Cyperskej republike, v Českej republike, Nemecku, Maďarsku, Taliansku, Luxembursku, Poľsku, Portugalsku, na Slovensku, v Slovinsku a Španielsku.

12. ZÁVERY

Transpozícia uvedenej smernice v členských štátoch spôsobuje mnohé problémy. Mnohé z nich môžu byť následkom regulačných medzier v uvedenej smernici, no niektoré sa už v tomto štádiu môžu považovať za jej nesprávnu transpozíciu. Z vykonaných kontrol transpozície vyplýva, že existujú značné rozdiely medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi následkom uplatňovania klauzuly o minimálnej harmonizácii a rôznych regulačných možností, ktoré sú v smernici ustanovené. V súčasnosti nie je jasné, do akej miery tieto rozdiely ovplyvňujú riadne fungovanie vnútorného trhu a dôveru spotrebiteľa. Výsledky konzultácie v rámci zelenej knihy budú slúžiť na poskytnutie informácií, ktoré budú užitočné pri rozhodovaní, či je potrebná revízia uvedenej smernice.

ČASŤ II PRIAME RUČENIE VÝROBCU

13. PLATNÉ VNÚTROŠTÁTNE REGULAČNÉ PREDPISY

Smernica umožňuje spotrebiteľovi pri nesúlade tovaru požadovať od predávajúceho nápravu. Nestanovuje sa v nej priame ručenie výrobcov. Vyžaduje sa v nej však, aby Komisia

preskúmala prípad zavedenia priameho ručenia výrobcu („PRV“) a v prípade potreby podala návrh. Na účely posúdenia právneho stavu v EÚ zaslala Komisia členským štátom dotazník, v ktorom požiadala členské štáty, aby sa k tejto veci vyjadrili. Prostredníctvom tohto istého dotazníka Komisia žiadala členské štáty, aby vyjadrili svoje stanovisko k tomu, aký dosah môže mať PRV na úroveň ochrany spotrebiteľa a na vnútorný trh. Podobný dotazník bol zaslaný zúčastneným stranám.

Zo sedemnástich členských štátov, ktoré na dotazník odpovedali, Belgicko, Fínsko, Lotyšsko, Portugalsko, Španielsko a Švédsko zaviedli rôzne formy PRV[7]. Podmienky podávania sťažností priamo výrobcom sa značne odlišujú. Vo Fínsku a Švédsku sa spotrebiteľ môže obrátiť na ktorúkoľvek osobu, ktorá je súčasťou distribučného reťazca, v Lotyšsku a Španielsku sa môže spotrebiteľ obrátiť so sťažnosťou len na výrobcu alebo dovozcu; v Portugalsku je možné obrátiť sa na výrobcu alebo jeho zástupcu. Vo Fínsku, Lotyšsku a Švédsku môže spotrebiteľ žiadať o akúkoľvek formu náhrady v zmysle uvedenej smernice. V Portugalsku a Španielsku sú jedinou možnou formou nápravy oprava a náhrada. Vo Fínsku a Francúzsku musia byť sťažnosti spotrebiteľov založené na zmluve uzavretej medzi výrobcom a jeho zmluvným partnerom v distribučnom reťazci. V Španielsku môže spotrebiteľ požiadať o nápravu priamo zhotoviteľa alebo dovozcu, v prípade, že nie je možné alebo primerané požiadať o nápravu predávajúceho, napr. ak predávajúci zbankrotuje alebo trvale odmieta problém riešiť. Podobne vo Švédsku môže spotrebiteľ uplatniť priame ručenie výrobcu len vtedy, keď predávajúci zbankrotoval, zastavil svoju činnosť alebo ho nie je možné vyhľadať.

Niektoré členské štáty, ktoré neustanovili PRV, zvažujú jeho zavedenie (napr. Maďarsko) alebo ustanovili predpisy s podobným účinkom (napr. Slovinsko).

14. MOŽNÝ DOSAH

Zúčastnené strany a členské štáty sa rozchádzajú v názoroch na dosah PRV na úroveň ochrany spotrebiteľa a na vnútorný trh. Väčšina členských štátov a mnohé zúčastnené strany zastávajú názor, že PRV reálne alebo potenciálne zvyšuje ochranu spotrebiteľa. Podľa ich názoru PRV poskytuje spotrebiteľovi odškodnenie v prípade, keď predávajúci nie je schopný (alebo ochotný) spotrebiteľove sťažnosti riešiť. Predstavuje pre spotrebiteľa dôležitú „bezpečnostnú sieť“. Niektoré členské štáty sú toho názoru, že výrobca je v porovnaní s predávajúcim v lepšej pozícii, aby uviedol tovar do súladu so zmluvou. Naopak, väčšina členských štátov a zúčastnených strán zastáva názor, že priame ručenie výrobcu by neviedlo k zvýšeniu ochrany spotrebiteľa, ale skôr spôsobili neistotu, pokiaľ ide o uplatniteľné právne predpisy a omeškanie s riešením spotrebiteľových sťažností.

Členské štáty a zúčastnené strany sú nejednotné v názore na možný dosah PRV na postoj spotrebiteľa k cezhraničnému nakupovaniu. Mnohí respondenti si myslia, že následkom zavedenia PRV by spotrebitelia robili cezhraničné nákupy, keďže by pre nich bolo jednoduchšie sa obrátiť na domáceho zástupcu výrobcu na rozdiel od predajcu v inej krajine. Pre spotrebiteľov by bolo jednoduchšie zistiť výrobcu tovaru ako predajcu, keďže na označení je zvyčajne uvedený výrobca. Iní respondenti zasa zdôraznili, že PRV nebude mať vplyv na postoj spotrebiteľov k vnútornému trhu, keďže sú ovplyvňovaní predovšetkým ekonomickými faktormi. Okrem toho mnohí argumentujú tým, že zavedenie PRV by mohlo mať dosah na rovnováhu medzi jednotlivými účastníkmi distribučného reťazca a primäť predávajúcich

[7] Francúzsko pravdepodobne takisto zaviedlo PRV, hoci na dotazník neodpovedalo.

k tomu, aby za vady vinili výrobcu (alebo niekoho iného z distribučného reťazca). Navyše by to bolo proti zásade právnych vzťahov zmluvných strán.

Značný počet zúčastnených strán a mnohé členské štáty si myslia, že PRV by predstavovalo závažné bremeno v obchodovaní, keďže výrobcovia by potrebovali vyvinúť systémy spracúvania sťažností a zaviesť finančné ustanovenie týkajúce sa uplatňovania tohto ručenia. Členské štáty, ktoré už PRV zaviedli, ako aj menšia časť zúčastnených strán však nie je toho istého názoru a poukazuje na to, že v článku 4 uvedenej smernice je ručenie výrobcu už ustanovené. Okrem toho sú podľa nich prípady uplatňovania PRV v praxi také zriedkavé, že pre podniky nepredstavujú skutočné bremeno.

15. ZÁVERY

Existencia rozdielnych režimov priameho ručenia výrobcu predstavuje pre vnútorný trh potenciálny problém. Komisia však nie je v tomto štádiu schopná vyvodiť závery. Dôkazy na potvrdenie, či chýbajúce predpisy EÚ o priamom ručení výrobcu majú negatívny dosah na dôveru spotrebiteľov na vnútornom trhu, nie sú dostatočné. Z tohto dôvodu sa Komisia rozhodla nepredložiť návrh a hlbšie preskúmať danú problematiku v kontexte zelenej knihy.

PRÍLOHA I

Tabuľka vnútroštátnych implementačných opatrení v jednotlivých členských štátoch

Členský štát	**Implementačné opatrenia oznámené Komisii do 1. apríla 2006**	**Dátum nadobudnutia účinnosti právneho predpisu**
Österreich	Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (ABGB), konsolidiert durch das "Gewährleistungsrecht-Änderungsgesetz" BGBl. Nr. 48/2001, Teil I, 08/05/2001, p. 1019 Konsumentenschutzgesetz (KSchG), BGBl 1979/140	1.01.2002
Belgique	Loi relative à la protection des consommateurs en cas de vente de biens de consommation, référence de publication du 21/09/2004, page: 68384-68388, num.: Moniteur Belge Entrée en vigueur : 01/01/2005	1.05.2005
България	Закон за защита на потребителите, публикуван в Държавен вестник бр. 99 от 9.12.2005 г.	10.06.2006
Kypros	Ο περί Ορισμένων Πτυχών της Πώλησης Καταναλωτικών Αγαθών και των Συναφών Εγγυήσεων Νόμος του 2000. (N. 7(I)/2000)	28.01.2000
Česká republika	Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník ve znění zákona č. 367/2000 Sb., Coll.Laws (CZ) 200 No 99 Zákon č. 22/1997 Sb. o technických požadavcích na výrobky ve znění zákona č. 226/2003 Sb. Zákon o obecné bezpečnosti výrobků č. 102/2001 Sb.	1.01.2001
Danmark	Lovbekendtgørelse nr. 237/2003 om køb	28.03.2003
Eesti	Tarbijakaitseseadus, Riigi Teataja 1994, No.12, p. 13 Võlaõigusseadus, Riigi Teataja 2002, No. 53, p. 336	15.04.2004
Suomi	Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38	neoznámený
France	Code de Consommation, Loi n° 89-421 du 23 juin 1989 relative à l'information et à la protection des consommateurs ainsi qu'à diverses pratiques commerciales	18.02.2005

	Ordonnance n. 2005-136 du 17 février 2005 relative à la garantie de la conformité du bien au contrat due par le vendeur au consommateur.	
Deutschland	Bürgerliches Gesetzbuch (BGB), BGBl. I 2002, 42 Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch, BGBl. I 1994, 2494 Produkthaftungsgesetz (ProdHaftG), BGBl. I 1989, 2198 Zivilprozessordnung (ZPO) BGBl. I 1950, 533	1.01.2002
Ellás	Nomos 2251/94 Prostasia ton katanaloton, FEK A' 191/16.11.1994 ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ, Α –151/1946	21.08.2001
Magyarország	1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről 151/2003. (IX. 22.) Korm. Rendelet az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról, Magyar Közlöny 2003/109 (X.22.) 1997. évi CLV tv. A fogyasztóvédelemről, Magyar Közlöny 1997/119. (XII.23.)	1.07.2003
Ireland	European Communities (Certain Aspects of the Sale of Consumer Goods and Associated Guarantees) Regulation 2003, S.I. no. 11 of 2003	22.01.2003
Italia	Decreto Legislativo 6 settembre 2005, n. 206 "Codice del consumo, a norma dell'articolo 7 della legge 29 luglio 2003, n. 229 ex Decreto Legislativo 2 febbraio 2002, n. 24 "Attuazione della direttiva 1999/44/CE su taluni aspetti della vendita e delle garanzie di consumo"	23.10.2005
Latvija	Patērētāju tiesību aizsardzības likums, Latvijas Vēstnesis 1999 No. 104/105	neoznámený
Lietuva	Lietuvos Respublikos Civilinis Kodeksas, Valstybės Zinios 2000, 6d, Nr. 74 Lietuvos Respublikos Vartotojų Teisių Gynimo Įstatymas, Valstybės Zinios 2004 72-2496	30.04.2004
Luxembourg	Loi du 21 avril 2004 relative à la garantie de conformité due par le vendeur de biens meubles corporels, Mémorial 2004 No. 60 Loi du 25 août 1983 relative à la protection juridique du consommateur, Mémorial 1983, p. 1494	1.01.2005

Malta	Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur Kapitlu 378 tal-Ligijiet ta' Malta, L.M. 2002, 378	15.10.2002
Nederland	Burgerlijk Wetboek, Boek 7, Titel, Stb (NL) 2004, no. 553	1.05.2003
Polska	Ustawa z 27 lipca 2002 r. o szczegółowych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego	1.01.2003
Portugal	Decreto-Lei n.º 67/2003, de 8 de Abril, Diário da República, I Série-A, n.º 83, 2003.04.08, pp. 2280 et ss. Código Civil (aprovado pelo Decreto-Lei n.º 47 344, de 25 de Novembro de 1966)	9.04.2003
Romania	Lege privind vânzarea produselor şi garanțiile asociate acestora no. 449/2003 (O.J. 812/18.11.2003)	1.01.2007
Slovenska republika	Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov Zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov Zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov	neoznámený
Slovenija	Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot), UL RS (Uradni list RS) 20/1998 (25/1998 – popr.), UL RS (Uradni list RS) 23/1999, 110/2002, 51/2004	neoznámený
España	Ley 23/2003, de garantías en la venta de bienes de consumo, BOE, No. 165, 11.07.2003, p. 27160 et seqq	11.09.2003
Sverige	Konsumentköplag (1990:932) ändrad genom SFS 2002:587, SFS Lag 1990 No. 932	1.07.2002
United Kingdom	Sale of Goods Act 1979 Supply of Goods (Implied Terms) Act 1973 Supply of Goods and Services Act 1982 The Sale and Supply of Goods to Consumers Regulations 2002	31.03.2003

PRÍLOHA II

Spotrebiteľské smernice, ktoré sú predmetom revízie

Smernica Rady 85/577/EHS z 20. decembra 1985 na ochranu spotrebiteľa pri zmluvách uzatváraných mimo prevádzkových priestorov, Ú. v. ES L 372, 31.12.1985, s. 31.

Smernica Rady 90/314/EHS z 13. júna 1990 o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb, Ú. v. ES L 158, 23.6.1990, s. 59.

Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, Ú. v. ES L 95, 21.4.1993, s. 29.

Smernica 94/47/ES Európskeho Parlamentu a Rady z 26. októbra 1994, týkajúca sa ochrany kupujúcich v súvislosti s niektorými prvkami zmlúv o kúpe práva na časovo vymedzené užívanie nehnuteľností, Ú. v. ES L 280, 29. 10. 1994, s. 83.

Smernica 97/7/ES Európskeho parlamentu a Rady z 20. mája 1997 o ochrane spotrebiteľa vzhľadom na zmluvy na diaľku, Ú. v. ES L 144, 4. 6. 1997, s. 19.

Smernica 98/6/ES Európskeho parlamentu a Rady 16. februára 1998 o ochrane spotrebiteľa pri označovaní cien výrobkov ponúkaných spotrebiteľovi, Ú. v. ES L 80, 18. 3. 1998, s. 27.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/27/ES z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov, Ú. v. ES L 166, 11. 6. 1998, s. 51.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES z 25. mája 1999 o určitých aspektoch predaja spotrebného tovaru a záruk na spotrebný tovar, Ú. v. ES L 171, 7. 7. 1999, s. 12.